

แผนงานเพื่อเศรษฐกิจสีเขียวของประเทศไทย

แผนงานแห่งชาติปี ค.ศ. ๒๐๐๕ ด้านการรับประกันการว่าจ้างคนชนบท (National Rural Employment Guarantee Act ๒๐๐๕: NREGA) เป็นโครงการที่รับประกันการได้ค่าแรง ก่อให้เกิดความมั่นคงในการดำเนินชีวิตของชาวชนบท ซึ่งทางกระทรวงการพัฒนาเขตชนบท (Ministry of Rural Development) ได้ดำเนินและกำกับดูแลโดยตรงเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาชีวิตของคนยากไร้ การเติบโตของเศรษฐกิจแบบมีส่วนร่วม (inclusive growth) และผดุงรักษาไว้ของระบบนิเวศวิทยา ซึ่งถึงแม้แผนงานดังกล่าวได้ล่วงเลยมา ๑๐ ปีแล้ว แต่ยังมีผลการดำเนินการตามแผนงานอยู่ ซึ่งสร้างความสำเร็จเป็นอย่างยิ่งต่อประเทศไทยในการมุ่งสู่การเป็นประเทศเศรษฐกิจสีเขียว

ประเทศไทยถือเป็นหนึ่งในผู้นำด้านการผลิตเพื่อการเพาะปลูก หลายปีที่ผ่านมามีการใช้น้ำเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านเกษตรกรรม นอกจากนี้เป็นที่คาดการณ์ว่า จะมีการใช้น้ำในภาคอุตสาหกรรมอื่นๆ เพิ่มขึ้นอีกถึง ๔ เท่า จากปี ค.ศ. ๒๐๐๐ ถึงปี ค.ศ. ๒๐๕๐ ซึ่งระดับน้ำภายใน ๔ กลุ่มแม่น้ำใหญ่ของประเทศไทยมีแนวโน้มที่จะลดลงถึงครึ่งหนึ่งภายในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ จึงเกิดภาวะการขาดน้ำเนื่องจากมีความต้องการใช้น้ำมากขึ้นแต่ปริมาณน้ำลดลง ภาวะดังกล่าวเป็นปัญหาหลักด้านการทำเกษตรกรรมและปศุสัตว์ ส่งผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของชาวอินเดียและก่อให้เกิดความไม่มั่นคงทางด้านอาหาร ซึ่งโครงการด้านจัดการทรัพยากรน้ำเกือบครึ่งหนึ่งของโครงการทั้งหมดในอินเดีย ได้รับการสนับสนุนจาก NREGA ทั้งนี้ มีแหล่งน้ำมากถึง ๘๕๐,๐๐๐ แหล่ง ที่ได้รับเงินสนับสนุนและประสบความสำเร็จในการกักเก็บน้ำ เช่น ในเขตพื้นที่จาลอน (Jalaun) ของอินเดีย ตั้งแต่ ปี ๒๐๐๖ ถึง ๒๐๐๘ ทาง NREGA ได้จัดฝึกอบรมและสร้างงานแก่ชาวบ้านเพื่อแก้ปัญหาโครงสร้างอ่างเก็บน้ำที่เต็มไปด้วยโคลน ซึ่งก่อให้เกิดภาวะการขาดน้ำ และในปี ค.ศ. ๒๐๐๗ NREGA ได้สร้างหลุมใหม่เพิ่มขึ้นภายในแอ่งน้ำมากกว่า ๓,๐๐๐ หลุม รวมถึงสร้างขีมน้ำด้วยมือเพิ่มเติมส่งผลให้มีการเก็บน้ำได้มากขึ้นถึง ๕ ล้านลิตร

กรมการค้าต่างประเทศตระหนักว่า ประเด็นเรื่องเศรษฐกิจสีเขียวกำลังได้รับความสนใจอย่างต่อเนื่อง NREGA ได้ทำให้โครงการต่างๆ ด้านการกักเก็บน้ำประสบความสำเร็จมากมาย ทั้งในเรื่องการเติบโตของเศรษฐกิจแบบมีส่วนร่วม (inclusive growth) การฟื้นฟูพื้นฐานด้านระบบนิเวศ การช่วยเหลือคนชนบทผู้ด้อยโอกาสในการทำมาหากิน ก่อให้เกิดรายได้ สร้างแรงงานมากขึ้นภายในช่วง ๓ ปีที่ผ่านมา ในส่วนของประเทศไทย ภาครัฐได้ส่งเสริมให้ภาคธุรกิจไทยพร้อมรุกหน้าขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยที่เอื้อต่อสิ่งแวดล้อม โดยใช้เครื่องมือทางนโยบายได้แก่โครงการต่างๆ ที่ออกโดยภาครัฐเพื่อมุ่งสู่เศรษฐกิจสีเขียว โดยประเทศไทยได้บรรจุแนวคิดดังกล่าวไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ ๑๑ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙ ในประเด็นยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ ผู้ที่สนใจด้านความสำเร็จของประเทศต่างๆ ด้านเศรษฐกิจสีเขียว สามารถศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ <http://www.unep.org/greeneconomy/SuccessStories/RuralEcologicalinfrastructureinIndia/tabid/๒๙๘๖๘/Default.aspx>